

Belki, oña-da... / gülküli kyssa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 24 января, 2025

Belki, oña-da... / gülküli kyssa BELKI, OÑA-DA...

Türkmen ömrünü toý aladasy bilen ýasaýar. Öýlenip beýläreňe bir näzenini geçireňsoň, perzende garaşyp başlaýarsyň. Öýüňe jägildi dolaram welin, ur-tut perzent toýuna başlarsyň. Öňler-ä «ogul boldy toýy»diýerdiler, indi ogul-gyz parh ýok, haýsyna ýüzümüz düşse, toýuň aladasy bilen boluberýärис. Ondan soň diş toý diýdi, saç toýy diýdi, garaz türkmeniň toýy hatarlanyşyp gidiberýär. Ogul perzent bolsa sünnet toýam bar arada. Mekdep ýaşyna ýetip, okuw torbajygyny arkasyna atyp, ilkinji gezek mekdebe gadam basan gününem toý edip otyrys. Bolmadygynda her ýyl doglan gününü toýlaýas welin, toýa bahana tapýarys. Şeýdip, çagalaryňa guwanyp ýörüşüne, boýlarynyň özüň bilen deňleşeninem bilmän galýan ekeniň. Onsoň ýene-de toýuň aladasy. Ogluň bolsa öýermeli, gyzyň bolsa-da çykarmaly. Ilkinji oglumy öýerip, agtyga ýüzümüz düşeni ýaňy ýalydy, ine, bir günem gyzyma gudaçylyga gelip otyrlar. Iki tarap ylalaşansoň, onuň toýunyň ugruna çykdyk. Soňky döwürde:»Ogul öýermekden, gyz çykarmak kyn» diýýänlerine şonda düşünip başladym.

Ogluň öýereniňde her bir alýan zadyň öz öýüňe galýanyna gözüň ýetip duraňsoňmy, nämemi, ýüregiň suuja bolýan ekeniň. Üç ogluň arasynda ýeke gyzyň bolansoň juda bir gysyk damaryny gatadyberesiňem gelenok. Garaz, näme-de bolsa, gyzym esli mata-marlak aldyrды. Ejesem garyndaş gelinleri çagyryp bir harman ýorgan-düşek taýýarlady. Şondan soň boluberendir-ow diýip ýörkäm, bir gün gyzym eli kiçijik bir kagyzly ejesiniň ýanyna gelip:

– Eje, ýene-de almaly zatlar bar.

Men içimden:» Hudaýa şükür kän zat däl ýaly, kagyz-a kiçi» diýdim. Ejesi kagyzy elime tutdyrды. Kagyzy alamsoň juda ir

begenenime göz ýetirdim. Görsem ownujak edilip, birgiden zadyň sanawy ýazylypdyr. Ony äýnekli gözümi süzgekledip zordan okadym. «Telewizor, tozansoruwy, sowadyjy, kir ýuwuwy maşyn, ütük, mantı gazan, çoýun gazan, kündük...» soňuna çenli boýnum gyzaryp gitdi. Gyzma ýalbar-ýakar edip, «Däp boyunça gaýyn tarapyňam almaly zadam bar» diýip, sanawdan birde-ikide aýyrtdyk. Şondan soñ ol sanawdan almaly zadymyzy öýüň bir duluna üýşürip, «Ind-ä, dynaýdyk öýdýän» diýip otyrkak, gyzm ýenede bir kiçijik kagyzy ejesine uzatdy.

– Eje, şu zatlaram almaly-da.

Öňem bir kiçijik kagyzdan aldanansoň, ejesiniň elini uzadasy gelmedi.

– Onyň näme? -diýip sorady.

– Uly zat däl-laý, hemmesi owunjak zatlar.

Näme-de bolsa ýaýdana-ýaýdana kagyzy elime aldym. «On sany käse, baş sany çäýnek, tok kitiri, on sany çemçe, on sanh çarşak, on sany uly tabak, on sany kiçi tabak, iki sany süýji tabak, iki sany mesge tabak, iki sany mejime, ululy-kiçili iki sany saç, baş sany aş pyçak, bir sany kepgir, bir sany susak...» garaz, ýene-de birgiden zat bar. Dogrudanam, olaryň ownuk kemi ýok. Ozalam bir dananyň: «Deňzem damjalardan döreýär» diýsi ýaly, ownujak zatlardanam eslijesini aljak bolsaň, ummasyz serişde gerek bolýar-da. Onsoň men gyzmyň ýüzüne seredip:

– Gyzym, ol bize giýew boljak ýigidin egninde eşikleri bir barmy? Belki, bu sanawyň yzyna onuň üçinem birki laý eşigi ýazarsyň- diýdim welin, gyzym sözümiň manysyna düşundi öýdýän, elindäki kagyzy aldy-da, ýylgyryp otagymdan çykyp gitdi. Şondan soñ toýa çenli hiç hili sanaw gelmedi.

Nurberdi DÄDEBAÝEW. Satırıki hekaýalar